ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

กวามเคลื่อนใหวทางศาสนาของขบวนการธรรมทายาท

ในสถาบันอุดมศึกษาภาคเหนือ

ชื่อผู้เขียน

นายใพโรจน์ ใชยเมืองชื่น

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการศึกษานอกระบบ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ คร.ชูเกียรติ ถีสุวรรณ์ ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์สม โชติ อ๋องสกุล กรรมการ รองศาสตราจารย์ คร.พศิน แตงจง กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพัฒนาการของขบวนการธรรมทายาทในสถาบัน อุดมศึกษาภาคเหนือและกระบวนการสร้างอัตลักษณ์ทางศาสนาของพวกเขาตลอดจนเงื่อนไขทาง สังคมที่ก่อให้เกิดกระบวนการสร้างอัตลักษณ์ทางศาสนาของคนกลุ่มนี้ ผลการวิจัยพบว่า

สำนักธรรมกายเผยแผ่ความเชื่อทางศาสนาไปยังกลุ่มนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ โดยมีจุดมุ่งหมายแสวงหาบุคลากรรุ่นใหม่เข้าสู่องค์กร ซึ่งได้ดำเนินการโครงการอบรมธรรมทายาท และชมรมพุทธศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาต่างๆทั่วประเทศ ในกรณีของการเข้ามาเผยแผ่ความเชื่อ ทางศาสนาในสถาบันอุดมศึกษาภาคเหนือ โดยนักศึกษาที่ผ่านโครงการอบรมธรรมทายาทซึ่งผู้วิจัย เรียกว่า "ขบวนการธรรมทายาท" เป็นการเคลื่อนไหวทางสังคมในเชิงรุกตั้งแต่ปี พ.ศ.2529 จนถึง ปัจจุบันได้เกิดปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและการเมือง ตลอดจนการแย่งชิงพื้นที่ทางสังคมเพื่อการสร้าง ความชอบธรรมในการดำรงอยู่ของตนกับกลุ่มความเชื่ออื่นๆในสถาบัน

ขบวนการธรรมทายาทได้มีกระบวนการสร้างอัตลักษณ์ทางศาสนาซึ่งเกิดจากการเข้าไป ปฏิบัติการภายในการรวมกลุ่มเป็นองค์กรและกระบวนการขัดเกลาทางสังคมที่ถูกกำหนดมาจาก สำนักธรรมกายจนมีผลอย่างยิ่งต่อ โลกทัศน์และพฤติกรรมการแสดงออกในด้านต่างๆของพวกเขา นอกจากนี้แล้วพบว่ากระบวนการสร้างอัตลักษณ์ทางศาสนานี้เกิดขึ้นท่านกลางเงื่อนไขของสังคม พหุลักษณ์ที่มีความหลากหลายและซับซ้อน ซึ่งคนกลุ่มต่างๆ พยายามนำเสนอความเป็นตัวตนเพื่อ แสวงหาพื้นที่ทางสังคมให้กับกลุ่มตนเองในการจัดความสัมพันธ์ทางสังคมกับกลุ่มอื่นๆในสังคม Thesis Title

Religious Movements of Dhammadayada Groups in Northern Thailand's

Higher Education Institutions

Author

Mr. Phairot Chaimuangchun

M.Ed.

Nonformal Education

Examining Committee

Assoc.Prof.Dr.Chukiat

Leesuwan

Chairman

Assoc.Prof.Somchot

Ongsakul

Member

Assoc.Prof.Dr.Pasina

Tangchuang

Member

Abstract

This research aimed to study the progress of Dhammadayada movement in the higher education institutions throughout Thailand, the process in developing their religious identities and other related social condition.

The results showed that Dhammakaya headquarter expended this belief through the higher level students for seeking the Buddhist Student clubs at the universities from the whole country. The students who have joined the Dhammadayada training project have expanded this belief. The author would call them "Dhammadayada movement". This could be seen as a social movement from the year 1986 until present. It caused the political and social interaction, and the fighting with other groups of belief to find space in the society.

Dhammadayada movement established their religious identities by working out in the organization and received the renewed social treatment from Dhammakaya headquarter which affected their visions and behaviors. Besides, this religious identities has been pushed up in the complex society as several groups of people were attempting to present their existence and remain the social relation with others.